

Herfst op de Buitenplaats

Ja hoor het is weer zo ver: nadat eerst de kastanjes op het grindplein voor het Koetshuis met honderden tegelijk gedurende een week of drie dagelijks uit de ruim 200 jaar oude bomen zijn gevallen en we groene afvalbak na afvalbak ermee gevuld hebben, beginnen de bladeren te vallen. Eerst de rood en bruin gekleurde bladeren van de esdoorns langs onze oprijlaan en nu in steeds grotere getale ook het prachtige gele kastanjeblad. Tot medio december zullen we wekelijks met bladruimen bezig zijn want de beukenbladeren zullen hun schitterende kleurenpalet van groen, geel, bruin en oranje nog wel even ten toon spreiden. Onze "pseudo-Indian Summer"; genieten dus. Jaap, onze trouwe vrijwilliger, verwijderd met de bladblazer het blad van het grind. Ik vind het teveel lawaai en hark liever, maar blazen over grind heeft wel voordelen: het grind blijft beter liggen en het gaat sneller. Al dat blad zou mooi zijn voor bladaarde maar vanwege het grind wat onvermijdelijk tussen het blad komt, bladblazer of niet, gaat het op een hoop langs de openbare weg waar de het weghaalt. Ook de aanwezigheid van de kastanjemineermot in het blad noodzaakt ons het blad af te voeren. De rupsen overleven de winters in het blad en door het blad te laten liggen kan de aantasting verergeren. Bladeren van de gazons halen we weg door er met de maaimachine overheen te gaan; dat blad gaat deels op de composthoop en deels houden we het achter om straks de Gunnera's mee af te dekken. Dat doen we pas als de eerste nachtvorst zich aandient. De 2 tot 3 meter hoge bladeren van de Gunnera's worden dan afgesneden en over het hart van de planten gevouwen. Gaas wordt rond vier palen eromheen gespannen en dit wordt opgevuld met het verzamelde gevallen blad. Een heerlijk warm winterjasje waarmee de Gunnera's zelfs de hele koude winters van 2011/2012 en 2012/2013 zonder problemen hebben doorstaan.

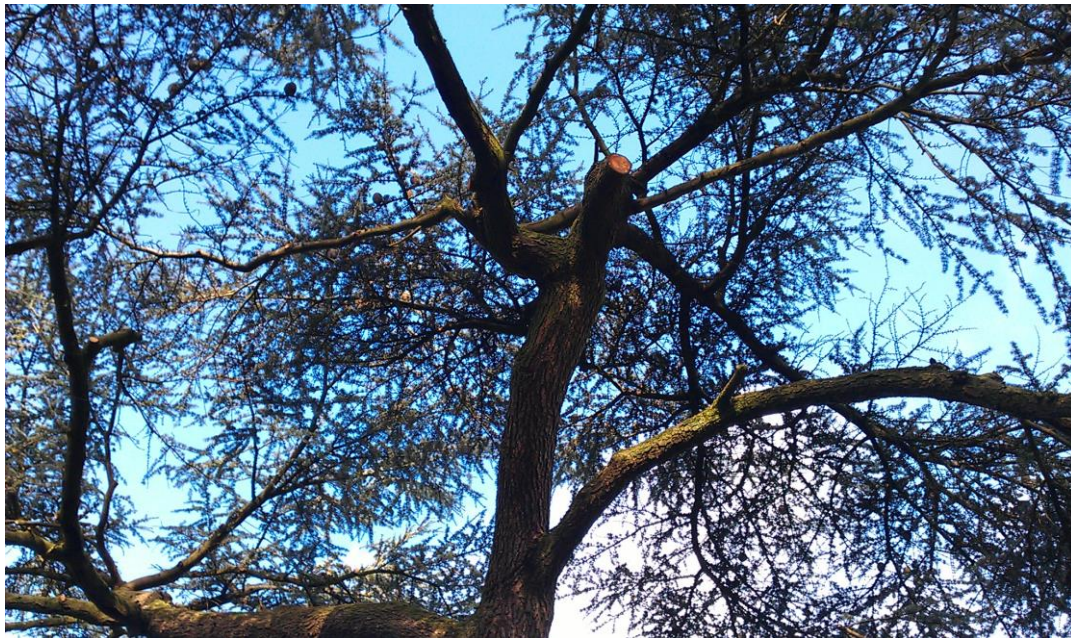

Met het vallen van het blad breekt ook de tijd aan om de kuipplanten naar binnen te brengen. Meestal begint dat onderdeel van de jaarlijkse cyclus al medio oktober niet alleen omdat dan al de eerste nachtvorst voorspeld wordt maar ook omdat de temperaturen dermate omlaag gaan en er de nodige regen valt dat de planten, vaak uit exotische streken, zich daar niet meer zo prettig bij voelen. Dit jaar bleef het lang relatief warm, zonnig en vrij droog; geen redenen om haast te maken. Dat kwam goed uit want nu kon in alle rust eerst de binnenkant van de Oranjerie geschilderd worden. De planten die gedurende het seizoen het interieur hebben opgesierd kunnen nog gemakkelijk een poosje buiten staan. Ook het Oranjeriemeubilair wordt alvast opgeborgen tot het volgende seizoen. Na een week schilderen ziet het er weer als nieuw uit. Nu eerst nog een weekje ventileren om de verflucht te laten verdwijnen en dan kan het bubbeltjesplastic tegen de ramen gehangen worden. Geen

mooie maar wel effectieve oplossing tegen het warmteverlies en de torenhoge gasrekeningen.

Ondertussen kunnen de stellingen alvast opgebouwd worden: 2 rijen met elk 3 vakken van 2 meter en 2 niveaus hebben we in een kleine twee uur uit de opslag gehaald en in elkaar gezet. De gaskacheltjes en thermostaten worden getest: wat een opluchting, ze doen het dit jaar meteen. Dat is wel eens anders. En dan het moeilijke moment: de bloemenborders in de tuin mogen ondertussen uitgebloeid zijn maar onze pottenborder op het Oranjerieterras bloeit nog uitbundig en toch moet de schaar erin. Au, Au. Er is geen ontkomen aan want zonder kortwieken is er onvoldoende plaats. Een geruststellende gedachte is dat ze volgend jaar weer even volop zullen bloeien. Diep ademhalen en daar gaat ie dan: de witte

Abutilons zijn het eerste slachtoffer. Zij hebben een beetje donker gestaan en daarom nogal lange uitlopers gevormd. Een kleine meter zal er vanaf moeten. Daarna volgen de Lantanas in diverse kleuren (o.a. stekken uit de Côte d'Azur, Florida), een lila Heliotroop (ook van de Côte), Cestrums, Plumbagos, Hibiscus, Pentas, etc. Mijn trots van dit jaar is wel de Tecomaria Capensis. Een twee jaar oud stekje uit Florida dat nu een anderhalve meter hoge plant is waaraan eind september pas de eerste prachtige knaloranje bloemen open gingen. Omdat deze schoonheid nu nog volop in bloei is heb ik haar nog maar niet aan de snoeischaar ten prooi laten vallen. De rest van de Oranjerie wordt opgevuld met palmen, Citrusboompjes, Clerodendron Thomsoniae (een al wat oudere Floridastek die nu voor het eerst knoppen had; ben dus op de goede weg), Clerodendron Ugandense, Epiphyllums (natte cactus), Scadoxus, en nog bloeiende Bougainvilleas, Dipladenia's, Tibouchina's, Duranta, zelf opgekweekte Streptocarpus enz. Teveel om hier op te noemen maar alles bij elkaar zullen er zo'n kleine 200 grotere en kleine(re) potten in de Oranjerie bij 12 graden overwinteren.

Het inrichten van de Oranjerie wissel ik af met andere klussen. Zo komt onze bomenverzorger o.a. de Cedrus atlantica glauca opschonen en uitdunnen. Een gigantische klus en voor ons een ingrijpende gebeurtenis omdat deze ceder nogal een dominante plaats inneemt in onze tuin. Daarbij is deze ceder heel bijzonder omdat hij eerst met een stam van bijna een meter doorsnee plat over de grond ligt en zich dan pas na een meter of vier opricht. De toppen zijn er diverse keren uitgebroken door te zware sneeuwlasten of een heftige storm wat hem alles bij elkaar zijn karakteristieke vorm gegeven heeft. Gelukkig heeft onze boomverzorger begrip voor onze wensen en dus wordt in goed overleg tak voor tak bekeken of die eruit mag. Al met al een dagvullende happening met een mooi ijl eindresultaat. De volgende dag helpt Ton, onze andere longtime vrijwilliger, om al het snoeihout met de eigen hakselaar te versnipperen en gelijk over de paden te verdelen. Aan het einde van de dag zijn de gazons nog wat gehavend maar wel weer schoon. Oh jee, storm in aantocht: dat betekent de windvangende kuipplanten in veiligheid brengen die langs de lievalijver op het Palmhuisterras staan en ook de potten die her en der op een piedestal staan. De zware jongens bij het Palmhuis, een meerstammige Yucca en een Cordyline,

brenge we met man en macht op een grote steekwagen naar een plek in de luwte van het Palmhuis. Dit is meteen ook een mooie aanleiding om de grote Agaves naar de Weidekas te brengen. De kleintjes kunnen wel een weekje later volgen. De Agapanthuspotten vinden hier ook een plaatsje. Dit jaar scheurde, nou ja beter zaagde, ik drie helemaal uit de pot gegroeide planten in 3-4 stukken. Een klus waar ik altijd tegen opzie omdat meestal de pot aan barrels gaat en omdat het een zwaar karwei is. Dit jaar had ik een lumineuze ingeving: ik deed een sling om de basis van de plant waarmee ik de plant net een paar centimeter boven de grond met een elektrisch takeltje kon ophijsen. Met een rubber hamer klopte ik op de rand van de pot en tot mijn verbazing gleed de pot geheel intact van de kluit. Met al die extra planten heb ik vrienden en bekenden weer blij kunnen maken. Want er komt een punt dat genoeg, genoeg is. De laatste A in de Weidekas zijn de potten met Asparagus (ook ooit als een Floridastekje begonnen) die zomers de rand van het Oranjerieterras sieren boven doorbloeiende Hemerocallis Stella d'Oro en Vinca minor illumination.

En het weer is nog steeds heel redelijk. Voor de komende week staat de inrichting van het Palmhuis op de agenda. Het meubilair is reeds weggehaald en opgeslagen zodat de metershoge Yucca's, Cordylines, Kentiapalmen, Brugmansia's, Oleanders en andere planten die gemeen hebben dat zij vorstvrij kunnen overwinteren, hier een plaatsje kunnen krijgen. Daarna roept de rest van de tuin weer om aandacht: voorbereiden van aanpassingen voor de bloemenborder, terugplaatsen van lissen aan de waterkant na ophogen van het lage gedeelte van het gazon, opslaan van de Dahliaknollen, lege potten die nu nog her en der verspreid staan in het pottenhok opbergen om er een paar te noemen. En ik loop natuurlijk iedere dag een rondje langs al die mooie planten in Oranjerie, Weidekas en Palmhuis, spreek ze toe, geef ze zo nodig water en houdt ze voor dat het over een paar maanden weer lente wordt . . . Ik geniet van alle seizoenen.

Caroline Greve-Geijssen

Buitenplaats "Berg en Vaart"